

خبرنامه هفتگی

مدیریت تعارض منافع

شماره سی ام - ۲۷ دی تا ۳ بهمن ۱۳۹۹

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی
۴ دی ۱۳۹۹

۳۰

بنام خداوند جان و دین

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

شماره سی ام - ۲۷ دی تا ۳ بهمن ۱۳۹۹

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۳۰

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

۴ دی ۱۳۹۹

فهرست مطالب

- درآمد: تئوری پنجره شکسته و مدیریت تعارض منافع..... ۲
- واکسن کرونای ایران و کوبا به دور از تعارض منافع..... ۷
- فلسفه وجودی حسابرسی، کاهش تضاد منافع سهامداران و مالکان شرکت..... ۷
- تعارض منافع نمایندگان بیمه با سودای نویسندگان بودجه ۱۴۰۰..... ۸
- سابقه دیرینه تعارض منافع در نظام سلامت..... ۸
- تضاد منافع در انتصاب مدیرعامل بیمه ایران؟..... ۹
- انتشار کتاب تعارض منافع در بخش عمومی..... ۹
- تعارض منافع پزشکان مانع بهینه‌سازی غربالگری؟..... ۱۰
- لزوم توجه سمن‌ها به مقابله با تعارض منافع و فساد..... ۱۰
- تعهد سنا از وزرای آمریکایی برای پرهیز از تعارض منافع..... ۱۱
- کتاب «جعبه ابزار مدیریت تعارض منافع در بخش دولتی»..... ۱۱
- وجود تعارض منافع مانع تولید واکسن ایرانی کرونا است..... ۱۱
- مناطق آزاد و معضل تضاد منافع حاکمیتی اعضای هیات دولت..... ۱۲
- سوال از وزیر آموزش و پرورش در مورد بخشنامه تعارض منافع..... ۱۲
- تحلیل تعارض منافع در فضای مجازی: عینیت یافتن تعارض منافع..... ۱۳

درآمد: تئوری پنجره شکسته و مدیریت تعارض منافع

فرشته الهی

تئوری پنجره شکسته در زمینه رفتار جمعی، کمک می‌کند انسان‌ها در امنیت و آرامش کنار یکدیگر در یک محیط سالم زندگی کنند. این تئوری برای اولین بار توسط شخصی به نام فیلیپ زیمباردو^۱ (۱۹۶۹) مطرح شد: وی در آزمایشی یک خودروی بدون پلاک را با کاپوت باز در یک خیابان پرت نیویورک رها کرد و خودروی دیگر را درست با همان وضعیت در یکی از محلات ثروتمند کالیفرنیا قرار داد. خودرویی که در خیابان پرت قرار داشت، در مدت‌زمان کمتر از ۱۰ دقیقه مورد حمله قرار گرفت، وضعیت رها شده و پرت آن خیابان موجب غارت سریع خودرو شد؛ اما خودرویی که در محله ثروتمند رها شده بود، بیش از یک هفته دست‌نخورده باقی ماند. در گام بعدی زیمباردو یکی از شیشه‌های خودرو را شکست. تقریباً در زمان کوتاهی و طی چند ساعت، عابران شروع به برداشتن وسایل داخل خودرو کردند، به‌طوری‌که این بار تمام قطعات وسایل خودرو به سرقت رفت. نکته جالب این بود که در هر دو مورد درصد بالایی از غارتگران افراد خطرناکی نبودند.

اگر شیشه یکی از پنجره‌های ساختمان شکسته و به حال خود رها شده باشد، پس از مدتی عابرانی که از مقابل آن ساختمان می‌گذرند به این نتیجه می‌رسند که برای کسی مهم نیست که این پنجره شکسته است و کسی به شکسته شدن پنجره‌های این ساختمان اهمیت نمی‌دهد. به‌مرور عابران بر تعداد شیشه‌های شکسته ساختمان می‌افزایند و بعد از شکسته شدن تمام شیشه‌ها، نوبت به خود ساختمان می‌رسد. بعد از ساختمان هم نوبت به خیابانی که ساختمان در آن قرار گرفته می‌رسد و سیگنال‌هایی به همراه دارد و آن این است: هر کاری که بخواهید مجازید انجام دهید بدون اینکه کسی مزاحم شما بشود. حال اگر این پنجره‌های شکسته شده به‌سرعت در مدت‌زمان مشخصی تعمیر می‌شدند تمایل خرابکارها برای شکستن پنجره‌های باقی‌مانده کمتر شده و به تخریب بیشتر ساختمان نمی‌انجامید چرا که دلالت دارد بر اینکه:

۱. خانه، صاحب دارد.

۲. به اموال خود اهمیت می‌دهد.

۳. خرابی را تحمل نمی‌کند.

بنابراین حل مشکلات وقتی که هنوز جزئی هستند، یک استراتژی موفق برای جلوگیری از خرابکاری است. این تئوری دو ادعای بزرگ دارد:

(۱) از جرم‌های جزئی بیشتر و رفتار ضداجتماعی سطح پایین، جلوگیری می‌شود.

۲) از جرم‌های بزرگ، پیشگیری خواهد شد (صولتی فر و جعفری، ۱۳۹۵).

پیامدهای مخرب فساد و تضاد آن با منافع عامه و اکثریت، از جمله اتلاف منابع، کاهش رشد اقتصادی کشورها و کاهش اثربخشی باعث توجه روزافزون به اهمیت پدیده تقلب و فساد در جوامع مختلف شده است. این اجماع در حال رشد است که جلوگیری از تعارض منافع برای مبارزه با فساد حیاتی است. یک مطالعه تطبیقی که در اتحادیه اروپا انجام شده است، خاطرنشان می‌کند که اکثر اوقات فساد در جایی ظاهر می‌شود که منافع شخصی قبلاً به شکل ناصحیحی بر عملکرد مقامات دولتی تأثیر گذاشته است (ویلوریا-مندیتا، ۲۰۰۵). برای درک این موضوع که مسئله تعارض منافع چه ارتباطی با فساد دارد باید توأمان به تعریف تعارض منافع و فساد توجه شود. طبق تعریف سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی، تعارض منافع زمانی رخ می‌دهد که فرد یا سازمانی (دولتی یا خصوصی) در موقعیتی است که می‌تواند از شغل حرفه‌ای یا منصب حاکمیتی در جهت منافع خود یا سازمان سوءاستفاده نماید. به عبارت دیگر هنگامی که فردی بتواند از جایگاه خود برای منافع شخصی استفاده نماید، تعارض منافع به وجود می‌آید. از طرفی بانک جهانی به شکل فشرده‌ای فساد را "سوءاستفاده از جایگاه عمومی برای به دست آوردن منافع شخصی" تعریف می‌کند (سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی، ۲۰۰۸).

با توجه به تعاریف می‌توان بیان کرد که تعارض منافع هنگامی وجود دارد که کارکنان می‌توانند از موقعیت خود سوءاستفاده کنند، در صورتی که فساد زمانی به وجود می‌آید که کارکنان از موقعیت خود سوءاستفاده کرده باشند. در نتیجه وجود شرایط تعارض منافع لزوماً خود فساد نیست و به آن منجر نمی‌شود، بلکه وقوع هر فساد در بستر یک موقعیت تعارض منافع رخ می‌دهد؛ بنابراین با توجه به ارتباط این دو مسئله، پیشگیری از تعارض منافع، یک پیش‌فرض برای پیشگیری و مدیریت فساد خواهد بود (پرهیزکاری و رزقی، ۱۳۹۶). در واقع هر سازمانی که بتواند تعارض منافع را به صورت مؤثر مدیریت کند، به طور خودکار قرار گرفتن در معرض فساد را مدیریت کرده است (کچیک^۱، ۲۰۱۴).

در تئوری پنجره شکسته در مسئله فساد، وقتی مشکلی وجود دارد، مثلاً به جای اینکه عارضه‌یابی کنیم می‌توانیم چند پنجره کوچک را که شکسته باشد تعمیر کنیم و اگر می‌بینیم پنجره‌ای در معرض شکستن هست می‌توانیم قبل از اینکه تبدیل به فرهنگی فراگیر شود نگذاریم این پنجره بشکند و نظارت‌های قانونی باید به طور مناسب و کافی همواره وجود داشته باشد. از آنجاکه می‌توان بیان کرد تمامی مفاسد رخ داده در بستری از تعارضات منافع به وجود آمده‌اند، جلوگیری از شکستن پنجره‌های در معرض خطر، همان مدیریت تعارض منافع و مقابله با آن و بروز فسادهای احتمالی است. به عبارت دیگر نباید بگذاریم قبح بعضی از چیزها از بین برود؛ اگر این سد شکسته شد، سدهای بعدی راحت‌تر خواهد شکست و انواع فساد و در سطوح بالاتر فساد سیستماتیک به وجود خواهد آمد. قلب این نظریه اینجاست که تغییرات لازم نیست بنیادی و اساسی باشد، بلکه تغییرات کوچک چون نظارت‌های عوامل نظارتی همچون بازرسی، سیستم‌های

داده محور و ... تحولی سریع و ناگهانی در جامعه اداری به وجود می‌آورد و به ناگاه تعارضات منافع و به تبع آن مفاسد را به‌طور باورنکردنی کاهش می‌دهد.

شفافیت و نظارت را می‌توان نقطه شروع و گام اصلی مدیریت مسئله پرمخاطره تعارض منافع دانست. در تمام نظام‌های حکومتی دنیا نظارت وجود دارد و قوی‌ترین مدیران کسانی هستند که نظارت را در سیستم خودشان نهادینه و تقویت کنند و موفقیت مدیران درگرو بها دادن به نظارت است. درواقع نظارت در تئوری پنجره شکسته باید به‌گونه‌ای باشد که عرصه را بر افراد متخلف در ادارات و کسانی که فکر تخلف به ذهن آن‌ها خطور می‌کند تنگ کرده و افراد سالم نیز در این تنگنا قرار نگیرند، با اصلاح و ترمیم به‌موقع پنجره شکسته، از تخریب و آسیب رساندن به سیستم جلوگیری به عمل آید.

این روزها که بحث بررسی طرح مدیریت تعارض منافع در میان سطوح مختلف حاکمیت و جامعه داغ است، نباید از نکات ریز و اساسی غافل شویم. گرچه همین توجه اولیه به مدیریت تعارض منافع در میان سیاست‌مداران و قانون‌گذاران کشور به تصویب قانونی در این راستا خواهد انجامید؛ ولیکن حال که فضا فراهم‌شده و توجهات جلب شده است، نباید به‌راحتی این فرصت را از دست داد. چه‌بسا همانند قوانین مفیدی که در گذشته به تصویب رسیده‌اند، این طرح نیز پس از تصویب و قانون شدن رها شده و تنها در مرحله اول خود باقی بماند. برای پیشگیری از این امر، باید اقدامات لازم جهت اجرایی و عملیاتی شدن آن فراهم شود که گام اول آن پس از تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در تمامی سازمان‌ها و دستگاه‌ها، ایجاد بسترهای مناسب جهت برقراری شفافیت و به تبع آن نظارت همه‌جانبه است.

از تلاش‌های صورت گرفته برای مدیریت تعارض منافع در سازمان‌های مختلف تاکنون، در زمانی که قانون عام و مادر برای مدیریت تعارض منافع به تصویب نرسیده است، می‌توان به تلاش وزیر وقت راه و شهرسازی در مدیریت تعارض منافع در سازمان نظام‌مهندسی، تلاش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در شناسایی و مدیریت تعارض منافع در زیرمجموعه‌های خود که در یک نمونه از سوی سازمان بهزیستی به‌عنوان سازمان تابعه‌ی این وزارتخانه به اقدام عملی منجر شد، ابلاغ [بخشنامه‌ی مدیریت تعارض منافع در وزارت نیرو](#) و [مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران](#) اشاره کرد.

گرچه خبرهایی مبنی بر جابجایی ۳۰۰ نفر از مسئولان آموزش و پرورش به علت تعارض منافع منتشر شد، ولیکن شفافیتی که انتظار می‌رفت در این زمینه ایجاد نشد و این امر نتوانست در جذب و افزایش اعتماد عمومی به میزان قابل‌توجهی مؤثر واقع شود. همچنین در مورد اقدامات صورت گرفته در وزارت نیرو، وزارت راه و شهرسازی و سازمان بهزیستی نیز نمی‌توان فرایندهای شفاف‌سازی را مشاهده کرد؛ اما اقدامی که شورای شهر تهران در راستای ایجاد شفافیت و اعمال نظارت انجام داده است، احتمال بیشتری دارد که اقدامی مفید و مؤثر باشد. شورای شهر تهران با راه‌اندازی سامانه "[شهرسازی](#)" توانسته است تا سطحی این شفافیت را از اقدامات موردی برای شناسایی مصادیق تعارض منافع، به سمت اقدامات سیستمی سوق دهد. طبق [مصوبه مدیریت تعارض منافع در شهرداری تهران](#) استفاده

از پروانه نظام‌مهندسی توسط کارکنان شهرداری ممنوع است، زیرا ممکن است کارمند یک منطقه شهرداری به واسطه برخورداری از پروانه نظام‌مهندسی در منطقه‌ای دیگر مجری یا ناظر یک پروژه ساختمانی شود و همکاران این شخص در شهرداری که مسئولیت تأیید نقشه یا کنترل ساختمان را به عهده دارند به واسطه این آشنایی سهل‌گیرانه آن‌ها را تأیید کنند. این بخش از مصوبه در حال حاضر به واسطه اتصال سامانه "شهرداری" که در آن مشخصات مهندسان سازنده یا ناظر هر یک از ساختمان‌های در حال ساخت در سطح شهر درج می‌شود، به سامانه منابع انسانی شهرداری که مشخصات کارکنان شهرداری در آن آمده است اجرا می‌شود و فهرست کارکنان شهرداری که از طریق پروانه نظام‌مهندسی خود در تهران سازنده یا ناظر احداث ساختمانی باشند سریعاً و به‌طور خودکار مشخص می‌شود و افراد از این کار منع می‌گردند. هرچند هنوز گزارشی از میزان توفیق عملی در اجرا و پیاده‌سازی این سامانه و آمار و ارقامی از ممانعت‌هایی که تاکنون به عمل آورده منتشر نشده، اما چنانچه این روش اجرایی شود می‌توان امیدوار بود که فناوری اطلاعات در خدمت شفافیت و مقابله با تعارض منافع قرار گیرد و مدیریت تعارض منافع را تسهیل کند.

یکی از لوازم و پیش‌نیازهای مدیریت تعارض منافع در هر سازمان و دستگاهی ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت فراهم نمودن شفافیت در عملکرد و همچنین امکان نظارت بر آن است. با توجه به اینکه در طرح در دست بررسی به اصل لزوم ایجاد چنین زیرساخت‌هایی توجه شده است، بهتر است دستگاه‌ها و سازمان‌های گوناگون زمینه‌های لازم ایجاد چنین بسترها و سامانه‌هایی را در صورت لزوم فراهم نمایند و همچنین نهادهای مردمی و مطالبه‌گر هم دست از پیگیری‌های خود برای تصویب و اجرایی شدن این طرح بر ندارند تا بتوان از طریق این شفافیت و نظارت‌ها مانع شکسته شدن پنجره‌های در معرض شکست و مدیریت تعارض منافع شد.

هرچند برای مدیریت تعارض منافع راه‌درازی در پیش است و به‌صرف راه‌اندازی سامانه‌ها و استفاده از فناوری اطلاعات نمی‌توان با پدیده‌ای که با زندگی افراد، هنجارهای جامعه و سنت‌های اداری یک کشور عجین شده و درآمیخته مبارزه کرد؛ مقابله با تعارض منافع یک ماراتن سخت و نفس‌گیر است که نیازمند شکل‌گیری روحیه‌ای ملی و تحولی در نظام هنجاری و ارزش‌گذاری جامعه است؛ تحولی که هرگونه منفعت‌طلبی شخصی به هزینه‌ی عدم انجام وظایف حرفه‌ای و نادیده گرفتن خیر عمومی را قبیح و غیرقابل‌گذشت بینگارد و پیش از آنکه نیاز به ممانعت قانونی باشد، با کژانگاری فرهنگی و هنجاری مانع بروز آن شود. در روند اجرای این ماراتن، استفاده از قانون، جرم‌انگاری و ظرفیت سامانه‌های اطلاعاتی نیز به‌عنوان راهکارهای مکمل، ضروری است.

گزیده اخبار، تحلیل‌ها و گزارش‌های هفته گذشته در حوزه تعارض منافع به این شرح است:

 سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس درباره جزئیات حضور وزیر آموزش و پرورش در کمیسیون آموزش مجلس گفت: یکی از نمایندگان درباره تعارض منافع بین مدیران آموزش و پرورش سؤال را از حاجی میرزایی مطرح کرد که او پاسخ داد ۷۰ نفر از مدیران این وزارتخانه به همین دلیل حکم توقف فعالیت مدارس و آموزشگاه‌ها دریافت کردند ضمن این که ۴۹ مدیر هم با اجرای این قانون استعفا دادند، هر چند که انتصاب این افراد بیشتر تحت فشار نمایندگان مجلس و برخی دیگر از مسئولان کشور بوده است.

✿ علیرضا بیگلری رئیس انستیتو پاستور ایران تصریح کرده که تولید واکسن کرونای ایران و کوبا با اتکا به دانشمندانی که هیچ تعارض منافع ندارند در وزات بهداشت پیگیری می‌شود.

✿ یک کانال تلگرامی مدعی شده وزیر اقتصاد قرار است مجید بختیاری را به عنوان مدیرعامل بیمه ایران منصوب کند و اضافه کرده بختیاری و همسرش سهامداران شرکت تازه تاسیس بیمه اتکایی تهران هستند و انتصاب وی به عنوان مدیر بیمه ایران موجب بروز تعارض منافع می‌شود.

✿ کارگروه تخصصی تعارض منافع اندیشکده شفافیت برای ایران، نتایج تحقیقات و تجربیات خود را در قالب کتابی با عنوان «تعارض منافع در بخش عمومی» منتشر کرد.

مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی - ۴ بهمن ۱۳۹۹

واکسن کرونای ایران و کوبا به دور از تعارض منافع

علیرضا بیگلری (رئیس انستیتو پاستور ایران) - ۲۹ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

واکسن کرونای ایران و کوبا اسفندماه وارد فاز بزرگ آزمایش انسانی می‌شود. انستیتو پاستور یار دیرین مردم ایران بوده و در بحران کرونا نیز با راه‌اندازی شبکه تشخیص کرونا و طراحی روش تشخیص با ۳۰۰ آزمایشگاه در این حوزه موفق عمل کرده است. مردم ایران سال‌هاست که به واکسن ایرانی اعتماد کردند، لذا مطمئن باشند در مورد واکسن کرونا هم با پایشی که انجام می‌شود امنیت آن با اتکا به دانشمندی که هیچ تعارض منافع ندارند در وزات بهداشت پیگیری می‌شود تا بیش از استانداردهای جهانی مراحل خودش را به درستی پست سر بگذارد.

✍ خبرگزاری تسنیم

فلسفه وجودی حسابرسی، کاهش تضاد منافع سهامداران و مالکان شرکت

نوید مهدوی‌زاده (مدرس حسابداری) - ۲۹ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی مالی و پولی

در رابطه با بررسی صورت مالی دو موضوع منطبق نبودن صورت مالی با واقعیت شرکت و کافی نبودن اطلاعات صورت مالی برای سهامداران مطرح است. اینکه چقدر صورت مالی با واقعیت منطبق دارد نیاز به بررسی میدانی این موضوع دارد. در یک سمت شما جامعه‌ای دارید که در آن نرخ رشد تورم هر روز در حال افزایش است و از طرفی بنگاه‌های اقتصادی دارید که به منظور پوشش هزینه‌ها نیاز به افزایش قیمت محصولات دارد که از نظر شخصی افزایش قیمت محصولات در بسیاری از محصولات توهم تورم است نه خود تورم؛ از طرفی پارامترهای در جامعه متورم ما مطرح است که در علوم حسابداری قابل لمس نیستند مثل سرمایه‌گذاری برخی از شرکت‌ها در کارهای غیر مولد که در هیچ دفتری حسابداری هم ردی از آن‌ها وجود ندارد در نتیجه در چنین فضای نوشتن صورت مالی با خطاهایی هم می‌تواند همراه باشد. ممکن است قیمت محصولات یک شرکت به صورت دستوری باشد در نتیجه این شرکت نمی‌تواند نرخ بالتر از این نرخ را در صورت مالی خود بیاورد و میزان تولید و ظرفیت کارخانه هم که در اساسنامه شرکت درج شده مشخص است که شاید کمی پایین‌تر یا بالاتر از ظرفیت هم تولید کند یعنی اطلاعات و داده‌های که حسابرسان جهت تایید صورت مالی بتوانند به آن استناد کنند وجود دارد اما تخلف در کجا ممکن است صورت بگیرد در جای که به حسابرسان اطلاعات کافی در خصوص میزان تولید، میزان دارایی نقدی و غیر نقدی و سایر پارامترها داده نشود و یا اینکه خدای نکرده حسابرسان بخواهد خیلی از چیزها را نادیده بگیرد.

فلسفه وجود رده شغلی حسابرسان در بررسی صورت مالی کاهش تضاد منافع بین سهامداران و مالکان شرکت است. ارائه اطلاعات در دست حسابرسان است اگر او صالح نداند که این اطلاعات نباید منتشر شود، شرکت هم ناگزیر به چنین کاری است.

✍ سایت تحلیل بازار

تعارض منافع نمایندگان بیمه با سودای نویسندگان بودجه ۱۴۰۰

حمیدرضا حاجی اشرفی (تحلیلگر بازار صنعت بیمه) - ۲۹ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در صنعت بیمه

حمیدرضا حاجی اشرفی، تحلیلگر بازار صنعت بیمه درباره تعارض منافع کارگزاران و نمایندگان شرکت‌های بیمه با سودایی که نویسندگان لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ برای تامین ۲۷۵ هزار میلیارد تومان از مخارج سال آینده سازمان‌های راهداری، اورژانس و نیروی انتظامی در ذهن خود دارند به اقتصاد ۲۴ می‌گوید: این یک اعتراض به حق و قدیمی است؛ شبکه فروش بیمه سالهاست که در درآمدزایی دستگاه‌های ذینفع در عواید فروش بیمه‌های شخص ثالث نفع دارند، اما کارمزدی نصیبشان نمی‌شود. این اتفاق درحالی است که گردش بانکی شبکه فروش مبنای حساب و کتاب‌های مالیاتی است. از سوی دیگر در نتیجه نوسانات اقتصادی چند سال اخیر هزینه‌های دفتری شبکه فروش آنقدر افزایش یافته که با کارمزدهای به‌روز شده هم به سختی می‌توان آن‌ها را پرداخت کرد؛ غیر از این‌ها شرکت‌های بیمه نیز کارمزد شبکه فروش را با وقفه‌ای چند هفته‌ای پرداخت می‌کنند که در شرایط کنونی این تحمل تاخیرها برای کارگزاری‌ها و نمایندگان شرکت‌های بیمه کار آسانی نیست.

اقتصاد ۲۴

سابقه دیرینه تعارض منافع در نظام سلامت

مینا فروزنده (مدیرگروه اخلاق پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران) - ۳۰ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه‌ی سلامت و درمان

آموزش دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی از سال‌های ابتدایی ورود به دانشگاه و تدوین کدهای اخلاقی مجزا و اختصاصی برای هر بخشی از نظام سلامت، برای جلوگیری از تعارض منافع ضروری است. در نظام سلامت ارائه دهندگان خدمات سلامت شامل پزشک، پرستار، پیراپزشک و تمام رشته‌های علوم پزشکی که حرفه‌مندان نظام سلامت هستند در موقعیتی قرار می‌گیرند که منافع اولیه در مقابل منافع ثانویه قرار می‌گیرد. منافع اولیه در نظام سلامت، منافع گیرندگان خدمت است که ممکن است یک بیمار باشد و یا یک آزمودنی باشد به این صورت که وارد پژوهشی می‌شود که می‌تواند منافعی را برای او به دنبال داشته باشد. منافع ثانویه در نظام سلامت همان منافع شخصی ارائه دهندگان خدمت است و اگر این منافع اولیه مقابل منافع ثانویه قرار گیرد و شرایطی پیش بیاید که پزشک مجبور به انتخاب بین این دو باشد، تعارض منافع رخ می‌دهد.

چیزی به عنوان قانون مقابله با تعارض منافع در حوزه سلامت وجود ندارد. کدهای اخلاقی در این زمینه وجود دارد اما اینکه قوانین رسمی به عنوان ضمانت اجرایی این کدها وجود داشته باشد نداریم؛ در عین حال نیازمند فرایندهای سازمانی هستیم و لازم است سازمان نظام پزشکی وارد این حیطه شود. موضوع با گستردگی فراوانی روبرو است.

خبرگزاری ایسنا

تضاد منافع در انتصاب مدیرعامل بیمه ایران؟

دیده بان ایران - ۲۹ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در صنعت بیمه

وزیر اقتصاد هفته گذشته حکم به برکناری مدیرعامل بیمه ایران داد. رضایی برکنار شد و شنیده شده قرار است مجید بختیاری به جایش بنشیند. بختیاری و همسرش سهامداران شرکت تازه تاسیس بیمه اتکایی تهران هستند. مشخص نیست وزارت اقتصاد با چه منطقی سهامدار یک شرکت بیمه خصوصی را بعنوان مدیرعامل بزرگترین شرکت بیمه کشور که ۱۰۰ درصد هم دولتی است منصوب کرده است. آیا این تعارض منافع آشکار بر وزیر اقتصاد یا رییس کل بیمه مرکزی پنهان بوده؟ اگر آنها تعارض منافع را جدی نمی گیرند آیا این امر را به وزیر صمت و رییس سازمان برنامه که باید پای مجمع بیمه ایران را امضا کنند اطلاع داده اند؟

✉ کانال تلگرامی دیده بان ایران

انتشار کتاب تعارض منافع در بخش عمومی

شفافیت برای ایران - ۳۰ دی ۹۹

◀ کلیات تعارض منافع

کارگروه تخصصی تعارض منافع اندیشکده شفافیت برای ایران، با انجام پژوهش‌ها و پروژه‌های اجرایی مختلف در این زمینه، به تازگی، نتایج تحقیقات و تجربیات خود را در قالب کتابی با عنوان «تعارض منافع در بخش عمومی» منتشر کرده است. برنده مبارزه با فساد، حکومتی است که موقعیت‌های تعارض منافع مسئولین خود را مدیریت کند. «تعارض منافع در بخش عمومی» در چهار بخش و یازده فصل منتشر شده است؛ در بخش اول کتاب، مفاهیم پایه تعارض منافع نظیر ریشه‌شناسی مفاهیم، تعاریف مختلف و چارچوب مفهومی آن بررسی شده است. در بخش دوم، دسته‌بندی تعارض منافع و اشکال آن ارائه شده و پیامدهای تعارض منافع در جوامع، سازمان‌ها و افراد در بخش سوم کتاب با عنوان پیامدهای تعارض منافع بیان شده است. نهایتاً در بخش آخر، ملزومات سیاست‌گذاری برای مدیریت تعارض منافع، راهکارها، روش‌های مدیریت تعارض منافع و همچنین بررسی تجارب دیگر کشورها نظیر ایالات متحده و کانادا در مدیریت تعارض منافع، بیان شده است.

این کتاب شامل دو پیوست نیز می‌باشد. در پیوست اول، قوانین مرتبط با مدیریت تعارض منافع در جمهوری اسلامی مورد نقد و بررسی قرار گرفته و در پیوست دوم به دلالت‌های دینی این مفهوم پرداخته شده و گام‌های نخست تامل و تفکر جهت پژوهش‌های دینی، برداشته شده است. این کتاب در ۴۶۰ صفحه توسط انتشارات شفافیت و پیشرفت، وابسته به اندیشکده شفافیت برای ایران به چاپ رسیده که می‌تواند راهنمایی برای همه پژوهشگران، اندیشمندان، کارگزاران و فعالین مدنی مبارزه با فساد در کشور باشد.

✉ شفافیت برای ایران

تعارض منافع پزشکان مانع بهینه‌سازی غربالگری؟

بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تهران - ۳۰ دی ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه سلامت و درمان

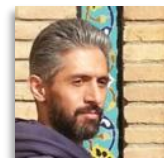
بسیج دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی تهران در نامه‌ای از نمایندگان مجلس خواست تا به دور از سیاست زدگی و جوسازی‌های رسانه‌ای نسبت به قاعده‌مند کردن غربالگری بیماری‌های ژنتیکی اقدام کنند. در بخشی از این نامه آمده است: سازوکار غیرعلمی، عدم نظارت و ارزیابی، نتایج غلط آزمایشات، عدم کارایی کافی، هزینه کرد غیرعقلانی و از همه مهم‌تر زمینه‌سازی بیش از ۳۰ هزار سقط غیر قانونی از مشکلات غربالگری است. با این وجود به نظر می‌رسد تعارض منافع در صنف پزشکی از یک سو و شرکت‌های وارداتی تجهیزات غربالگری از سوی دیگر، که از این وضعیت سود کلان اقتصادی می‌برند، مانع اصلی قاعده‌مند شدن این آزمایش‌ها هستند. با این وجود می‌توان از طریق بهینه کردن فرایند انجام غربالگری به صورت اختیاری و برای مادران بالای ۳۵ سال سن و یا با سابقه وجود بیماری‌های ژنتیکی از یک طرف و نظارت کافی بر انجام صحیح فرایند غربالگری بیماری‌های ژنتیکی از طرف دیگر می‌توان سلامت جامعه را بدون تحمیل هزینه‌های سنگین و از بین بردن کودکان سالم تامین نمود. در غیر این صورت حتی کوچکترین تأخیر می‌تواند خسارت انسانی و مالی قابل توجه به بار بیاورد.

✍ خبرگزاری دانشجو

لزوم توجه سمن‌ها به مقابله با تعارض منافع و فساد

وحید احسانی (دکترای توسعه کشاورزی و فعال فرهنگی) - ۱ بهمن ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه مدنی و انجمنی

در جامعه رانت‌زده ما، هر موقعیت و عرصه‌ای مستعد تبدیل شدن به فرصتی برای توزیع رانت و مفت‌خوارگی است و فضای سمن‌ها نیز از آلوده شدن به این آفت در امان نیست. برای رفع این معضل چند پیشنهاد ساده و عملیاتی در معرض نقد افراد ذیربط قرار گرفته است: ۱. مجموعه سمن‌های هر استان می‌توانند از طریق متقاعد ساختن مسوولان مربوط در استانداری یا مطالبه از پایین، برای هرگونه حمایت مالی از سمن‌ها ضوابط مشخصی تدوین کنند به صورتی که در این رابطه، امکان اعمال سلیقه شخصی، جناحی عمل کردن، فشار از بالا به مسوولان ذیربط یا انواع زدوبند و پارتی‌بازی به حداقل برسد. ۲. مجموعه سمن‌های هر استان می‌توانند هر گونه حمایت مالی از سمن‌ها را کاملاً شفاف کنند، هرگونه حمایت مالی از سمن‌ها ثبت شده و در معرض دید عموم قرار گیرد (مثلاً راه‌اندازی سامانه‌ای برخط به این منظور). ۳. نمایندگان سمن‌ها (خانه تشکل‌ها، هیات اندیشه‌ورز و امثال آن) خود را مکلف کنند که فهرست دارایی‌های خود و تغییرات آن را در معرض دید عموم قرار دهند. شایسته است اعضای فعال سمن‌ها سایر فرصت‌های فسادزا و تضاد منافع در عرصه سازمان‌های مردم‌نهاد را شناسایی و به منظور جلوگیری از بروز فساد و انحراف در تمامی این موقعیت‌ها ضوابط خاصی تعریف و نهادینه کنند. مسلم است که حتی در بدبینانه‌ترین حالت ممکن نیز مقدار فساد و رانت‌خواری موجود در فضای سمن‌ها با میزان فساد و رانت‌خواری موجود در ساختارهای رسمی - دولتی قابل مقایسه نیست، اما این مساله نباید موجب شود آن کاری که برای پیشگیری از فساد و رانت‌خواری در حیطه اختیار و عمل خودمان از دست‌مان برمی‌آید را انجام ندهیم.

✍ روزنامه اعتماد

تعهد سنا از وزرای آمریکایی برای پرهیز از تعارض منافع

خبرگزاری ایرنا - ۱ بهمن ۹۹
◀ نمونه‌های جهانی تعارض منافع

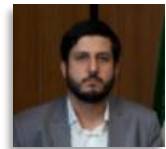

کمیته خدمات نظامی آمریکا روز سه شنبه کار بررسی صلاحیت گزینه جو بایدن برای ریاست پنتاگون را آغاز کرد. "لوید آستین" اولین سیاهپوستی که قرار است ریاست ثروتمندترین ارتش جهان را تصاحب کند در این نشست حاضر شد و ضمن تشریح دیدگاه‌های خود به پرسش سناتورها پاسخ داد. سناتورها به طور سنتی از وزرا تعهد می‌گیرند که همواره در برابر پرسش‌های نمایندگان مردم پاسخگو باشند. همچنین از آنها تعهد گرفته می‌شود که شغل وزارت با سایر فعالیت‌های آنها تضاد منافع نداشته باشد.

✍ خبرگزاری ایرنا

کتاب «جعبه ابزار مدیریت تعارض منافع در بخش دولتی»

مهدی یخچالی (پژوهشگر اندیشکده شفافیت برای ایران) - ۱ بهمن ۹۹
◀ کلیات تعارض منافع

کتاب «جعبه ابزار مدیریت تعارض منافع در بخش دولتی» مجموعه‌ای از تعاریف، مثال‌ها و روش‌های مختلف مدیریت تعارض منافع است که حاصل تجربه برخی کشورهای عضو سازمان (او.ای.سی.دی) در حوزه مدیریت تعارض و منافع است. که این تجربیات را به صورت یک راهنما و جعبه ابزار آماده و تدوین کرده‌اند. در این کتاب تعاریف پایه‌ای و مثال‌های کاربردی در باب مدیریت تعارض منافع در بخش دولتی بسیار ساده عنوان شده، همچنین برخی از روش‌های مدیریت تعارض منافع به صورت عملی و چک لیست آمده است. مطالعه این کتاب برای مدیران و پژوهشگران و همچنین مسئولین دولتی و فعالین مدنی که در بحث مطالبه‌گری تعارض منافع و مبارزه با فساد فعالیت می‌کنند، توصیه می‌شود.

✍ ایونا نیوز

وجود تعارض منافع مانع تولید واکسن ایرانی کرونا است

زهرا شیخی (سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان) - ۱ بهمن ۹۹
◀ تعارض منافع در حوزه سلامت و درمان

پس از پیگیری‌هایی که درخصوص لزوم حمایت از شرکت‌های داخلی در کمیسیون بهداشت و درمان شروع کردیم، برایمان کاملاً محرز شد که متأسفانه روند تولید واکسن از سوی شرکت‌های داخلی معطل مانده است. هم در بحث اخذ مجوزهای لازم و هم در مرحله داوری‌هایی که باید تاییدیه می‌گرفتند. عمده دلایل این سنگ‌اندازی‌ها نیز به وجود برخی تعارض منافع‌ها در این مسیر برمی‌گردد که بعضاً باعث شده مسیر تکامل تولید واکسن معطل بماند.

✍ روزنامه کیهان

مناطق آزاد و معضل تضاد منافع حاکمیتی اعضای هیات دولت

خبرآن لاین - ۳ بهمن ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه کسب و کارها و بازرگانی

اگر الگوی قانونی مناطق آزاد برآمده از مدل خودگردانی مدیریتی با هیات مدیره جداگانه است و به این افراد شأنی در قامت دولت کوچک در قالب مواد مختلف قانونی موجود ارائه شده است؛ اما رفتارهای دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد در نمونه‌هایی چون انعقاد قراردادهایی که مدیران مناطق آزاد متعهد به اجرای آن می‌شوند، ابلاغ دستورالعمل‌های حاکمیتی و رفتاری برای معاونت‌های مناطق آزاد، خلاف شرح وظایف دبیرخانه است که الگوی عملکردی آن هماهنگی بین اعضای شورا بوده، نه تبدیل سازمان عامل هر منطقه به یکی از ادارات کل استانی تابعه سازمان مرکزی در تهران. نهادی که متولی حمایت و هماهنگی با اعضای شورای عالی مناطق آزاد بوده، ظرف سال‌های گذشته در کمترین محور از شرح وظایف خود در دفاع از منافع سرمایه‌گذاران و سازمان‌های عامل مناطق آزاد داشته است.

این مهم به دلیل گسترش رقابت‌های سیاسی ناشی از تضاد منافع حاکمیتی میان اعضای هیات دولت و یا تضادهای منافع الگوی اقتصادی رئیس‌جمهور با مجلس بوده است؛ رقابت‌هایی که زمینه لازم برای بازتولید دشمنی علیه موجودیت، ماهیت و کارکرد مناطق آزاد! و وارد کردن اتهام‌هایی همچون قاچاق، انحراف از مسیر اصلی، عدم تحقق وظایف، محل حضور جریان انحرافی، مکانی برای مدیران سوخته و دسته چندم طیف‌های سیاسی برنده انتخابات شده است.

✍ خبرآن لاین

سوال از وزیر آموزش و پرورش در مورد بخشنامه تعارض منافع

محسن حاجی میرزایی (وزیر آموزش و پرورش) - ۳ بهمن ۹۹

◀ تعارض منافع در حوزه آموزش عمومی

سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس درباره جزئیات حضور وزیر آموزش و پرورش در کمیسیون آموزش مجلس گفت: یکی از نمایندگان درباره تعارض منافع بین مدیران آموزش و پرورش سؤال را از حاجی میرزایی مطرح کرد که او پاسخ داد ۷۰ نفر از مدیران این وزارتخانه به همین دلیل حکم توقف فعالیت مدارس و آموزشگاه‌ها دریافت کردند ضمن این که ۴۹ مدیر هم با اجرای این قانون استعفا دادند، هر چند که انتصاب این افراد بیشتر تحت فشار نمایندگان مجلس و برخی دیگر از مسؤولان کشور بوده است.

✍ شبکه خبر

تحلیل تعارض منافع در فضای مجازی: عینیت یافتن تعارض منافع آشنایی فضای عمومی با مفهوم تعارض منافع

زهره سروش‌فر

هفته گذشته فضای مجازی تحت تأثیر دو خبر قرار داشت و کاربران بیش از هر چیز به این دو خبر پرداختند. یکی از این خبرها مربوط به توییت کبری خزعلی در خصوص حذف غربالگری اجباری و خبر دیگر در مورد مدیرعامل جدید بیمه ایران بود که خود سهامدار یک شرکت بیمه خصوصی است. این دو خبر هر یک به نوعی توسط کاربران فضای مجازی و کانال‌های خبری به موضوع تعارض منافع مرتبط شده‌اند. در نتیجه در کنار توجه به این اخبار مفهوم تعارض منافع نیز پیش چشم مخاطبان خودنمایی می‌کند و معنایش از خلال این موضوعات عینی‌تر می‌شود.

در هفته گذشته (۹۹/۱۰/۲۵ تا ۹۹/۱۱/۰۱) موضوع تعارض منافع در فضای مجازی در تلگرام و توییتر بازتاب داشت و سهم تلگرام ۱۳۲ مطلب و توییتر ۷۶ مطلب بود. موضوعاتی که در این هفته بیش از دیگر موضوعات مورد توجه کاربران توییتر قرار گرفته و در موردشان مطالبی تولید شده است، مسأله لغو غربالگری اجباری در دوران بارداری و نیز موضوع مدیرعامل جدید بیمه ایران است. در کنار این موضوعات مسائل دیگری مانند تجزیه کشور توسط اقوام و رابطه ایران با آمریکا و اروپا مطرح شد. همچنین یکی دو مورد از مطالب به آموزش معنا و مفهوم تعارض منافع پرداخته بودند.

غربالگری اجباری؛ آری یا نه؟

غربالگری در دوران بارداری جهت اطمینان از سلامت جنین و عدم ابتلایش به برخی بیماری‌ها انجام می‌شود و در صورتی که پزشک تشخیص دهد که جنین دچار مشکل است می‌تواند اجازه سقط جنین را صادر کند. این موضوع از روز ۲۵ دی با توییت کبری خزعلی تبدیل به موضوع گفتگوی روز شد و مجدد فضای عمومی را متوجه خود ساخت. میزان واکنش در فضای عمومی به اندازه‌ای بود که [مسئولان](#) را نیز به واکنش و بحث در این خصوص وادار ساخت.

در روز ۲۵ دی کبری خزعلی در [توییتی](#) این‌گونه نوشت: «عرض تبریک به مادران و پرسنل خدوم وزارت بهداشت. بالاخره با تلاش برخی از نمایندگان انقلابی مجلس اجبار به غربالگری توسط مادر و پزشکان با تجویزهای غیراستاندارد و غیرمتقن علمی (که باعث قتل جنین می‌شد) برداشته شد. حالا دیگر هیچ پزشک و مادری مجبور به غربالگری و کشتن جنین نیست.» انتشار این مطلب در فضای مجازی به اعتراضات گسترده از سوی فعالان و مردم انجامید و در نهایت واکنش مقامات وزارت بهداشت و مجلس را در تکذیب تصویب چنین قانونی در پی داشت. میزان اعتراضات به گونه‌ای بود که خزعلی چند ساعت بعد مجبور به حذف مطلب از توییتر خود شد.

کاربران نیز در فضای توییتر به بحث در خصوص این موضوع پرداختند و برخی آن را به [تعارض منافع پزشکان](#) مرتبط کردند. برای مثال یکی از کاربرانی که چندین توییت در این زمینه منتشر کرده است، نوشته است:

«اجبار زنان به غربالگری های غیر استاندارد و آن هم در چارچوب یک برنامه کشوری بدون نظارت و با این حجم از تعارض منافع صرفاً تحمیل هزینه های مادی و روحی به خانواده های خواهان فرزند است. شبکه بهداشت ما عملاً ابراز بازاریابی ذینفعان است. حاکمیت باید در برابر ذینفعان از مردم حمایت کند.»

 «می دانید در برنامه فعلی غربالگری برای کشف و سقط ۱ جنین مبتلا، ۱۲ جنین سالم از بین می رود؟! می دانید چه تعارض منافع کثیفی پشت غربالگری اجباری است؟ #نه_به_غربالگری_اجباری»

اغلب کاربرانی که چنین نظری داشتند با غربالگری اجباری مخالف بودند و آن را عامل از بین رفتن بسیاری از جنین های سالم دانسته اند. در اینجا منظور از تعارض منافع پزشکان و کادرهای درمانی ارتباطات میان آنها با یکدیگر و یا با آزمایشگاه ها و مراکز عکسبرداری است. در واقع چنین کاربرانی معتقدند پزشکان ممکن است در بسیاری موارد آزمایش های غربالگری را صرفاً جهت کسب درآمد بیشتر برای خود و همکاران شان توصیه کنند که چنین آزمایش هایی با درصد بالای خطایی که از نظر این کاربران وجود دارد می تواند به از بین رفتن جنین های سالم بینجامد. یکی از مصادیق تعارض منافع که در گفته های این کاربران مستتر است، تعارض مالکیت و سهامدار است بدین معنا که پزشکانی که توصیه به انجام آزمایش های غربالگری می کنند، خود مالک یا سهامدار آزمایشگاه ها و مراکز عکسبرداری باشند و جهت کسب منفعت خود، افراد را به سوی انجام چنین آزمایش هایی هدایت کنند.

پرسش اصلی ای که در اینجا به نظر می رسد باید به آن پاسخ داد آن است که آیا آنچه که در حال آسیب رساندن به جامعه در این مورد خاص است، غربالگری است و یا تعارض منافع موجود در نظام بهداشت و درمان؟! آیا بهتر نیست به جای آنکه جلوی غربالگری را بگیریم و از این طریق موجب تولد تعداد زیادی افراد بیمار و تحمیل هزینه های فراوان به خانواده آنها، جامعه و نظام درمانی شویم، با تعارض منافع در نظام سلامت کشور مبارزه کنیم و تلاش کنیم آن را مدیریت کنیم تا در حوزه های مختلف به فساد دامن نزنند و هزینه های سنگین مالی و جسمی برای اعضای جامعه ایجاد نکنند؟

به نظر می رسد استفاده از شعار «مبارزه با تعارض منافع» روز به روز کاربرد بیشتری برای ورود به حیطه هایی را می یابد که مسئله در آنجا واقعاً حل مسئله ی تعارض منافع نیست؛ بلکه در راستای ترویج و فضا سازی برای موضوعات دیگر بر مبنای علایق سیاسی یا فکری، از مفهوم تعارض منافع استفاده می شود. چنانکه پیش تر در همین ستون تصریح شده، استفاده از تعارض منافع در این راستا، منجر به تهی شدن این مفهوم از کارکرد واقعی و شعاری شدن مسئله ی مبارزه با تعارض منافع می شود.

مدیرعامل جدید بیمه ایران: تعارض منافع آشکار!

یکی دیگر از خبرهایی که در روزهای اخیر به [واکنش های بسیاری](#) در فضای عمومی و در میان مسئولان منجر شد، [خبر انتصاب یک سهامدار بیمه خصوصی به عنوان مدیرعامل جدید بیمه ایران است](#) که یک بیمه کاملاً دولتی است. این اتفاق که یکی از مصادیق بارز تعارض منافع است، اعتراضات بسیاری را برانگیخت. وزیر اقتصاد و دارایی در حکمی در روز اول بهمن ۱۳۹۹ مجید بختیاری را به عنوان مدیرعامل بیمه ایران منصوب کرد. عدم توجه وزیر به یکی از مصادیق

آشکار تعارض منافع موجب تعجب و اعتراض بسیاری شد. از جمله در توئیتر برخی کاربران نسبت به این موضوع واکنش نشان دادند:

«مشخص نیست وزارت اقتصاد با چه منطقی سهامدار یک شرکت بیمه خصوصی را بعنوان مدیرعامل بزرگترین شرکت بیمه کشور که ۱۰۰ درصد هم دولتی است منصوب کرده است. آیا این تعارض منافع آشکار بر وزیر اقتصاد یا رییس کل بیمه مرکزی پنهان بوده؟»

در اینجا نیز با یکی دیگر از مصادیق تعارض سهامداری و مالکیت مواجهیم به این معنا که سهامدار یا مالک یک فعالیت خصوصی به شغلی مرتبط با همان فعالیت در بخش دولتی گماشته می‌شود. حتی اگر فرد مذکور از سمت خود در شرکت بیمه‌ای خصوصی استعفا داده و رابطه‌ی سهامداری و مالکیت خود را قطع کند، این امر مصداقی از درب‌های گردان باقی خواهد ماند: حرکت و جابجایی افراد از موقعیت دولتی و خصوصی به یکدیگر که سبب فراهم آوردن امکان استفاده از رانت اطلاعاتی، سرمایه و ارتباطات اجتماعی، اثر ناشی از اقتدار سازمانی پیشین یا فعلی و ... در راستای تامین منافع اشتغال قبلی یا اشتغال ثانویه می‌شود.

هر چه آشکارتر، بهتر!

همان‌طور که گفته شد دو رویداد ذکر شده در بالا با اعتراضات عمومی همراه بوده است. با وجود آنکه موارد بارز و آشکار تعارض منافع در نظام حکمرانی این خطر را به ما گوشزد می‌کند که همچنان آشنایی اندکی با این مفهوم و مصادیق آن در فضای حاکمیتی ایران وجود دارد و نیز مشخص می‌سازد که عزم جزم دولت برای تصویب قانون مدیریت تعارض منافع و مبارزه با آن، بدون همراهی و تسریع مجلس در این امر، کفایت نمی‌کند، اما از یک جهت به نظر می‌رسد نتایج مثبتی در پی دارد. وقتی که تعارض منافع با موضوعی مرتبط است که برای بخش‌های زیادی از اعضای جامعه مهم است و نسبت به آن توجه و واکنش نشان می‌دهند، این امکان فراهم می‌شود که با مفهوم تعارض منافع نیز در این میان آشنا شوند. می‌توان از این امکان و موقعیت برای آموزش مفهوم تعارض منافع و مصادیق و پیامدهای آن نیز سود برد و تعداد بیشتری از افراد را با آن آشنا کرد تا بدین ترتیب از قالب یک دغدغه حاکمیتی خارج شده و تبدیل به دغدغه عمومی شود. در واقع از خلال مسائل روز تعارض منافع می‌تواند برای اعضای جامعه یا لایه‌های بخش‌هایی از آنها، عینیت پیدا کند.

با ما در تماس باشید

برای ارسال نقدها، نظرات و پیشنهادها در مورد خبرنامه هفتگی تعارض منافع و همچنین یادداشت‌ها و تحلیل‌هایتان برای انتشار در خبرنامه با آدرس ایمیل مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی مکاتبه فرمایید:

info [at] iran-bssc.ir

پژوهشکده مطالعات توسعه

خبرنامه هفتگی مدیریت تعارض منافع

مجموعه مطالعه و پایش تعارض منافع در ایران - ۳۰

شماره سی ام - ۲۷ دی تا ۳ بهمن ۱۳۹۹

دبیر خبرنامه: سمانه سهرابی

مجری: مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه جهاد دانشگاهی

شماره واتساپ خبرنامه: ۰۹۰۲۰۴۳۲۹۹۵

